

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Landsbygdsutveckling i strandnära läge

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Landsbygdsutveckling i strandnära läge

Du läser just nu samrådsredogörelsen till planen *Landsbygdsutveckling i strandnära läge Emma-boda kommun*. Under 2010 hölls samråd angående planen och synpunkterna som då kom in finns sammanställda här tillsammans med sammanfattade kommentarer kring de intryck som tagits med i det fortsatta arbetet.

Planen *Landsbygdsutveckling i strandnära läge* är nu reviderad och materialet är en del av *Översiktsplan 2012* och ingår då i förslaget till kommunens långsiktiga planeringsdokument för mark- och vattenanvändningen.

Remissyttranden

Länsstyrelsen Kalmar län

Dokumentet är lättillgängligt. Av förslagshandlingen framgår inte om det är en översiktsplan vilket är viktigt då det är i en aktualitetsförklarad översiktsplan som vägledningen för enskilda och tjänstemän inför beslut om dispenser från och upphävande av strandskydd ska finnas. Viktigt att syftet är tydligt. Lst har ändå valt att handlägga utredningen som en översiktsplan.

Mellankommunal samverkan: Kommunen behöver samråda med grannkommunerna i de fall de föreslagna områdena ligger nära kommungränser och/eller vid sjöar som delvis ligger i angränsande kommun. En övergripande karta kan bidra till överblickbarheten. Viktigt att resonera kring landsbygdsutveckling ur ett vidare perspektiv, t.ex. hur kommuner kan samverka och dra nytta av varandra på flera sätt, t.ex. näringslivsutveckling och möjlighet att köpa kommunala tjänster av varandra.

En översyn av vilka intressen som är klassade som riskintressen bör ske.
LIS bör medverka till att nå miljö kvalitetsmålen.

Fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen, tillstånd krävs vid exploatering. PBL anger att man ska ta hänsyn till lokala kulturvärden på olika sätt.

MKN får enligt PBL inte överskridas, är därför tvingande i en exploateringssituation. Hänsyn bör i planen tas till nuvarande status i vattnet samt göra en miljöbedömning för hur planerna kan påverka möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormen.

Lst handlägger strandskyddsdispenser i vattenskyddsområden, enskilda avloppslösningar bör undvikas i dessa områden.

Det är svårt att se inom vilka områden som det finns kommunalt avlopp. Att utveckla befintliga gemensamma system bör generellt prioriteras framför enskilda lösningar.

Energiförbrukningen i Sverige behöver minska. Planen kan med fördel redovisa LIS-områden i relation till kommunikationsstråk i form av större vägar, järnvägshållplatser, kollektivtrafiksträckningar mm.

För att LIS-områdena ska gynna landsbygdsutvecklingen bör inte områdena komma i konflikt med befintlig djurhållning, brukningsvärd jordbruksmark eller riskintressen för vindkraften.

Lst anser att flera av de utpekade områdena utgör ett hot mot skyddade eller hotade arter. Om exploatering trots det krävs dispens hos Lst.

Vissa områden borde utgå pga. Att de genererar mycket transportarbete och inga tydliga syssel­­sättnings­­effekter som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget i landsbygder. Planen föreslår förtätning och att den behandlar centrala lägen, dock är vissa områden alltför glesa och perifera och bör utgå. Planen bör ännu tydligare fokusera på hur tillkommande etableringar kan stärka befintliga.

MKB:n behöver utvecklas avseende förslaget tänkbara konsekvenser på Lyckebyåns skyddsvärde, riksintressen, vattenkvalitet (MKN) och avlopp samt en utspridd bebyggelses inverkan på energiförbrukningen.

För bättre överblick kan planen kompletteras med en karta över vilka sjöar och vattendrag som inte föreslås för LIS.

Texten på s 11 verkar citerad från annan källa, bör formuleras om eller ange källan.

Lst tycker val av symbol för översiktlig markering av utpekat LIS-område är bra, kan dock göras något transparent för att inte släcka bakgrunden helt.

Sjöinventering på uppdrag av länsstyrelsen 2007

Sjöinventering för häckfågelbeståndet gjordes 2007 i tolv sjöar i Emmaboda kommun och resultatet jämfördes med en inventering gjord 1997. Skyddspoäng utdelades till fågelarterna och 9 sjöar ökade sin samlade poäng och 4 sjöar minskade sin sammanlagda poäng. Dock svårt att dra annat än i bästa fall långsiktiga trender utifrån detta material.

Länsstyrelsen Kronobergs län

Det är viktigt att kommunerna har samråd kring aktuella projekt vid sjöar som går in i angränsande kommuner och att kommunerna även har en gemensam syn på utveckling runt sjön.

De föreslagna LIS-områden skulle på ett tydligare sätt behöva föras in i ett större sammanhang, t.ex. med övergripande karta som visar angränsande kommuner mm. Viktigt att resonera hur landsbygdsutveckling i ett vidare perspektiv kan bidra till att kommuner samverkar och drar nytta av varandra.

Lst vill uppmärksamma att sjön Län omfattas av vattenskyddsområde som berör förslaget LIS-område i Emmaboda kommun. Här handlägger Lst strandskyddsdispenserna. Ett angivet krite-

rium i förslaget är att områden inte ska omfattas av 7 kap MB, vattenskyddsområde ingår i 7 kap MB.

På s 22 stämmer det inte att det finns riksintresse för vindkraft. Däremot har Lessebo kommun i sin öp föreslagit lämpliga utredningsområden för vindkraft norr och söder om sjön Läen.

Utvandrarleden är av intresse för friluftsliv och turism men har inte pekats ut som ett riksintresse för friluftslivet, se bl.a. s 17 och 23 i förslaget.

En nyckelbiotop, finns i norra delen av sjön Flaken.

Hänsyn måste även tas till miljö kvalitetsnormerna för vatten. Hur statusklassningarna kan påverkas av anläggningar eller bebyggelse.

Trafikverket

Generellt anser Trafikverket att en utglesad bebyggelsestruktur, om möjligt, ska undvikas för att kunna upprätthålla en attraktiv kollektivtrafik. Nya bebyggelseområden måste ha tydliga kopplingar till och kunna stärka befintliga strukturer.

Anser att kommunen på något sätt bör rangordna områdena utifrån potential för hållbar samhällsutveckling.

Saknas en karta som tydligt redogör för de utpekade områdenas relation till kommunikationsstråk som större vägar, järnvägar, kollektivtrafiksträckningar mm. Nuvarande otydliga redovisning gör det svårt att tyda var goda förutsättningar förekommer. Bra att kommunen redogör för vägnät under respektive beskrivning men beskrivningen är något tunn, koppla till landskapsutveckling för samhället i ett större perspektiv. Nu saknas delvis ett tydligt samband mellan bebyggelse och trafikplanering.

Utveckla hur de föreslagna etableringarna stärker samhällsutvecklingen och befintliga strukturer, redogör för hur infrastruktur och rörelsemönster kopplas till det.

Hur är det tänkt att gator och stränder ska vävas samman till ett välintegrerat gc-vägnät, hur ska det genomföras? Vissa områden borda gallras bort då de ligger för långt från den service den är tänkt att stärka.

Hur föreslagna utbyggnadsområden på lämpligt sätt kan ansluta till allmän väg studerar vi i detaljplanesamråd.

Fiskeriverket

Verket ser gärna att miljökonsekvensbeskrivningen utvecklas med tanke på hur exploatering av områdena kan påverka fisk och fisket i och runt sjöarna. Förekommande bestånd av flodkräfta får inte påverkas negativt.

Jordbruksverket

Har inte i detalj möjlighet att granska om de angivna miljöförutsättningarna är i linje med att exploatering kan ske. Positivt dock att kommunen kartlagt möjligheterna för boende och näringslivet att utnyttja de insjöar som bedöms attraktiva.

Energimyndigheten

Vad en översiktsplan ska redovisa framgår tydligt av PBL, allmänna intressen ska redovisas, riksintressen skall redovisas särskilt. Av planen ska tydligt framgå hur eventuella riskintressen tillgodoses vid beslut om användning av mark- och vattenområden. Det saknas information om hur de riksintressen för vindkraft som ligger i närheten av två utpekade LIS-områden ska tillgodoses.

SGU Sveriges geologiska undersökning

Räknar upp vad som ska tas hänsyn till vid flera sjöar ur ett geologiskt perspektiv.

Sveriges geotekniska institut

I översiktsplanen ska de geo- och bergtekniska förutsättningarna och dess konsekvenser vara belysta som underlag för val av utbyggnadsområden där stabilitetsfrågor och eventuellt även erosion kan vara avgörande för möjligheterna.

Stabilitetsförhållanden i områden med ogynnsamma geotekniska förhållanden skall beaktas vid värdering och planering av nya utbyggnadsområden.

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

MSB förutsätter att kommunen redovisar överväganden med hänsyn till risken för översvämning, erosion, ras och skred eftersom bebyggelse enligt PLB ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till risker för olyckor, översvämning och erosion.

Miljöenheten i Emmaboda kommun

Beskrivningarna och bedömningarna av naturvärdena i förslaget innehåller brister, direkt felaktigheter och nedskrivningar. Den enkla MKB:n kan inte användas som underlag för kommunens beslut om LIS-områden.

Arbete pågår med att avsätta skyddsområde för den kommunala vattentäkten Lyckebyån vilket kan komma att innebära restriktioner för enskilda lösningar.

I förslaget saknas närmare beskrivning av befintliga va-förhållanden i respektive område och förutsättningarna för planmässiga lösningar.

Det är felaktigt att kommunens ekologiska värde med tanke på flora och fauna skulle anses lågt. Det finns gott om småbiotoper som är livsmiljö åt ovanligare arter som är känsliga för förändringar.

De utpekade områden är otydligt markerade. Trots översiktligt material borde befintlig bebyggelse och en ungefärlig avgränsning kunna anges.

Förslaget har ett realistiskt urval. Färre, väl utvalda områden skulle ge kommunen bättre förutsättningar som attraktivt bosättningsområde.

Bildningsförvaltningen

Det finns många kulturmiljöer i anslutning till kommunens åar och sjöar, värda att värna om. Enligt miljömålet "Levande sjöar och vattendrag" ska kulturmiljövärdena i och vid vatten bevaras för framtiden.

Vill framhäva betydelsen av att särskild hänsyn tas till värdefulla kulturmiljöer och kulturlandskap i anslutning till föreslagna områden.

Vid nybyggnation i värdefulla kulturmiljöer är det viktigt att den nya bebyggelsen anpassas till den ursprungliga. Särskilt restriktiv bör man vara med att tillåta nybyggnation i områden av riksintresse för kulturmiljövården så som Klättorp vid Kyrksjön och Linnefors vid Törn. Lst:s åtgärdsbestämmelser för riksintresset ska beaktas.

Viktigt att nybyggnation planeras med omtanke och med hänsyn till kulturvärdena i det 1000-åriga kulturlandskapet. Också viktigt att säkra en fortsatt tillgänglighet.

Lessebo kommun

I de fall byggnation planeras i närheten av vår kommungräns vill vi bli delaktiga i processen och ha möjlighet att lämna synpunkter, gäller närmast sjön Läen och sjön Löften.

Kalmar kommun

Satsningar för attraktivare boendemiljöer och besöksmål i Emmaboda gynnar även Kalmar och regionen. Detta förutsätter dock att Kalmar kommuns dricksvattenintresse i Hagbyån beaktas i planeringen. Information om det dricksvattenintresset mellankommunal fråga saknas i förslaget som en. Kalmar kommun förväntar sig att ärendet behandlas som ett sådant i det fortsatta arbetet.

Områden i Emmaboda kommun skulle kunna omfattas av en framtida utökning av vattenskyddsområdet för Hagbyån uppströms.

Viktigt att åtgärder för att skydda vattnet från föroreningar redovisas inom utvecklingsområden i anslutning till sjöar och vattendrag.

Tingsryd kommun

Miljö- och byggnämnden betonar vikten av att samråd sker över kommun- och länsgräns, särskilt då två kommuner har gemensam gräns mot sjö, i detta fall sjön Flaken. Kartmaterialet är svårläst och svårtolkat och behöver förbättras.

Uppvidinge kommun

Har inget att erinra mot förslaget.

Nybro kommun

Tre av de utpekade sjöarna Bodasjön, Skärsjön och Virkesjön är delade sjöar med Nybro kommun. Hur de utpekade områdena uppfyller kriterierna för landsbygdsutveckling är redovisat på ett tydligt sätt.

Låter märkligt att Emmabodas sjöar och vattendrag saknar särskilt viktiga biotoper och att de ekologiska värdena är låga med tanke på att Öland och sydöstra Småland är ett av landets mest artrika områden. Inventeringar i Nybro visar snarare på många skyddsvärda biotoper som ibland kommer i konflikt med exploateringsintresset.

Nybro kommuns information om de tre gemensamma sjöarna bör vägas in i Emmaboda kommuns ställningstagande för dessa sjöar.

Informationen om fågellivet är relativt god, medan informationen om floran och den lägre faunan är fragmentarisk.

Torsås kommun

Ingen erinran föreligger på upprättat förslag.

Emmaboda Energi och Miljö AB

Ser positivt på att landsbygdsutveckling sker i kommunen och att en övergripande syn sker i översiktsplanen när det gäller va-systemen. Kommunen bör diskutera va-lösningar med EEMAB i god tid för bästa lösning. I de områden där det inte finns förutsättningar för anslutningar blir det fråga om enskilda- eller gemensamhetsanläggningar.

Planering och genomförande av kapacitet för ökad belastning på VA-kollektivets anläggningar är tidskrävande och måste beaktas i planarbetet.

Arbete med vattenskyddsområde för Lyckebyåns avrinningsområde pågår. Skyddsföreskrifterna som blir resultatet kan komma att påverka förutsättningarna i vissa områden.

Hänsyn till klimatförändringar med översvämningsrisker i de olika områdena bör tas vid byggnation.

Lyckebyåns vattenförbund

Positivt att skapa ökade möjligheter för byggnation på landsbygden i strandnära lägen för att bibehålla/tillskapa öppet landskap i anslutning till bebyggelsen.

Viktigt att all lokalisering främjar ett ändamålsenligt utnyttjande av Lyckebyåns och Nättrabyåns vatten ur såväl enskild som allmän synpunkt.

Redan i öp:n borde det poängteras att det längs Lyckebyån pågår arbete med att göra skyddsområde för vattentäkt. De utpekade platser som kan få tillgång till kommunalt VA blir då de mest lämpade.

Sjöar i avrinningsområdena är regionalt- och nationellt värdefulla. Vattendrag och sjöar är också klassade efter ekologisk och kemisk status.

Om kraftfull exploatering torde det vara lämpligt att detaljplanera området, som vid Grimsmålasjön. Den fria passagen har i praktiken ingen betydelse för allmänhetens tillgång till stranden om inte området blir utlagt som allmän platsmark i en detaljplan med krav på skötsel.

E.ON

Rekommenderar kommunen att beakta försiktighetsprincipen inom den fysiska planeringen för risker med magnetiska fält.

Utvecklingen av elnätet sker i takt med samhällets utveckling och det kan inte E.ON styra eller förutse.

E.ON vill tidigt bli involverade i framförallt detaljplaneprocesser för att beakta lokalnätets uppbyggnad.

Där byggnation planeras nära markkabel eller luftledning med högspänning önskar E.ON att få framföra yttrande i ärenden utanför detaljplanerat område, där byggnad avses att uppföras inom 50 meter från E.ON:s högspänningsledningar.

Långasjö sockenråd

Inga andra synpunkter än att parken utmed Långasjösjön mellan kyrkans parkering och EBA:s fastighet (gamla vårdhemmet) ej bör bebyggas.

Nybro-Emmaboda Fågelklubb

Vi gillar inte den nya lagstiftningen, det nämns inget om det stora motstånd som framkommit mot den i planen. Istället för att bygga mer borde det motsatta eftersträvas.

Själva faktaunderlaget är knapphändigt och i många fall felaktigt. Vi har i Nybro varit med om att ta fram en lista på de sjöar som är lämpligast att exploatera och den klubbades av samhällsbyggnadsnämnden.

Tankekurpa att tro att man kan bygga försiktigt vid samtliga sjöar. Bättre så att ”offra” några sjöar med mindre betydelse och helt låter bli de ”bästa” sjöarna.

Vi ger här beskrivande kommentarer till de olika sjöarna.

Sjöar viktiga att lämna som de är: Flaken, Törn, Getasjön, Rostockasjön, Grimmansmålasjön, Yggersrydsjön, Storsjön, Läen, Nätterhövden, löften, Torsjön, Skärsjön.

Sjöar där vissa delar ska bevaras: Långasjösjön, Mjusjön, Ödevaten.

Sjöar möjliga att bebygga om hänsyn visas: Bodasjön, Gransjösjön, Kyrksjön, Virkesjön.

Vill påminna om EU:s fågel- och habitatdirektiv som resulterar i Natura 2000-områden. Häcknings- och rastlokaler för rödlistade arter kan bli Natura 200-områden.

Enskild medborgare

Tycker det är vansinnigt att låta bygga vid sjöar och vattendrag.

Enskild medborgare

Hoppas och tror att ett område vid sjön Halvtunnan vid byn Pellamåla har potential för ett försiktigt utvecklande.

Enskild medborgare

Tycker att tomten vid Mjusjön mittemot g:a Rörinstallationer i Rasselbygd skulle passa mycket bra för bostadsändamål. Tror att det finns fler som vill bygga, är inte lätt att hitta bra tomter utanför samhällena.

Enskild medborgare

Hoppas att det i planen beaktas att Klättorp är en gammal hantverksby. Viktigt att ny bebyggelse smälter in i miljön och att det bara byggs enstaka hus.

Enskild medborgare

Vill anmäla mitt intresse att avstycka och bebygga min del a fastigheten Klättorp 1:25, två tomter i den norra delen, gräns mot Kyrkeby.

Enskild medborgare

Området vid Läen som är en lång sträcka utan byggnationer (utom i allra nordligaste delen) utan annan större påverkan vid en fårhållandevis stor sjö. Bör absolut undantas från exploatering!

Enskild medborgare

MOT exploatering vid Kyrksjöns östra strand. FÖR exploatering bakom ICA-affären i Vissefjärda och ner mot sjön Törn, dock EJ så att det stör Vildmarkscampingen.

Naturmiljö: Kyrksjön är en MYCKET RIK FÅGELSJÖ med stora vattennivåskillnader under året. Finns också fisk, jordbruksbyggd, insekter, rik flora. Naturen här är en läkande kraft för själen och alla som bor här, med några undantag vårdar denna miljö.

Kulturmiljö: Östra stranden har lämningar från järnålder till idag. Hantverksby och vackra gårdar. ”Strandpassagen” finns varken vid låg eller vid normal nivå. Tråkigt. Tillåtet?

Landsbygdsutveckling: området är perfekt för rekreation, lätt att ta sig till, snart även med tåg, bör bevaras vacker och oförstörd för framtiden.

Två mindre bostadshus med röd träpanel och vita knutar godkändes av Lst 2004. Vad hände??? Husen blev större och placerades för nära stranden, passagen är totalt avstängd vid normalvattennivå. Det framför mig har lyckats överträffa det mesta i att skapa hinder av alla de slag. Detta visar att det inte går att bygga nära stränderna utan att skada människor och djur.

Bebyggelse på sjösidan norr om Klättorp förfular ytterligare vår by.

Åkern söder om Ekbacken i Kyrkeby vore djupt olyckligt att ta, äventyrar ett fungerande lantbruk. Stranden där är också värdefull för fåglar och landskapsbild.

Satsa istället på området bakom ICA i Vissefjärda ner mot sjön Törn, fyller bättre dispenskravet för att landsbygdsutvecklingen i strandnära läge ska stärka serviceutbud.

PBL Arkitekt KB

Anhåller om att kommunen i förslaget redovisar möjlighet för en mindre bebyggelsegrupp på berört skifte av Sidlandsmåla 1:6.

Samrådsmöte 2010-10-18

s 15: Ta bort ekologi och grönstruktur. Det ekologiska värdet är högt.

Flaken, bästa lokalerna för fågel. Direkt olämplig. Totamåla finns hus.

Getasjön, västra sidan ej lämplig. Fågellokal, vattentäkt.

Gransjösjön, risk för buller från sågverket.

Läen, löften, Rostockasjön och Ödevaten har olika fågelintressen.

Källhänvisning saknas.

Mjusjön är ok.

Törn har fågelintressen. En hel del bebyggelse finns.

Yggersrydssjön har fågelintressen, Kårahult kunde vara OK.

Växter.

Kommentar: Den handling - Landsbygdsutveckling i strandnära läge - som varit på samråd är nu inarbetad i den nya översiktsplan som håller på att tas fram för kommunen. Hela "Landsbygdsutveckling i strandnära läge" är alltså omarbetad och utgöra ett eget avsnitt i kommunens nya översiktsplan.

Stort intryck har tagits av inkomna synpunkter. Många i samrådshandlingen utpekade LIS-områden ska tas bort. Detta gäller framförallt områden som genererar mycket transportarbete och som saknar tydliga sysselsättningseffekter. Även de framförda erinringarna beträffande fågelintresset har påverkat förslaget. Områden som bibehålls är sådana som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget i närmaste tätort samt som bidrar till turismen.

Det bör understrykas att det oavsett ett LIS-utpekande alltid ska göras en avvägning mot strandskyddsintresset. Strandskyddets syfte bör påverkas så lite som möjligt, bland annat finns regeln om fri passage i MB 7 kap 18f §. Enligt lagstiftaren bör den allemansrättsligt fria passagen alltid omfatta minst några tiotal meter. Området bör vara större där så är lämpligt med hänsyn till terrängförhållanden.

Genom att lagändringen är relativt ny har det ännu inte skapats tillräckligt med vägledande rättspraxis. I många frågor t ex om tätortsbegreppet och även i övriga frågor får vi tills vidare utgå från det som uttalats i regeringens proposition 08/09:119. I takt med att ny praxis kommer fram kan innebörden av kommunens bedömning av LIS-områden i översiktsplanen komma att förändras.

Det finns områden i och i närheten av landets större tätorter som inte kan komma i fråga för en landsbygdsutveckling enligt det föreslagna regelverket. I de delar av de tre storstadsområdena som karaktäriseras av tätbebyggelse och i andra större tätortsområden, bland annat länscentra, där det inte finns god tillgång till orörda stränder bör det inte vara möjligt att redovisa områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Däremot bör det vara möjligt att i och i närheten av andra tätorter peka ut områden som bidrar till landsbygdsutveckling, så till vida detta inte förhindrar att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt. I Emmaboda kommun räknar vi alla tätorter som sådana att de kan omfattas av landsbygdsutveckling, även centralorten.

I samband med detaljplaneläggning bör det vara möjligt att lokalisera ny bostadsbebyggelse också till andra strandnära områden än de utpekade (Miljöbalken, en kommentar, Norstedts blå bibliotek).

En översiktsplan har inte den detaljeringsgraden att den alltid kan utgöra ett fullgott underlag för bebyggelse eller anläggningar. Med utgångspunkt i de kriterier som satts upp för de utpekade LIS-områdena bör det vara möjligt att peka ut ytterligare LIS-områden.

Enligt MB 7 kap 18d§ andra meningen framgår att man får beakta att enstaka en- eller tvåbostadshus kan uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus även för sådana områden som inte utgör LIS-område. (lagtexten i Miljöbalken 7 kap 18 d § lyder: Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen får man också beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.)